Gruplar ve Rollerimiz

Çalışma Kâğıdı · 30 Soru · Kolaydan Zora

Ad Soyad _____ Sınıf / No _____ Tarih _____

KONU ÖZETİ

- **Grup:** Ortak bir amaç ya da ilgi etrafında bir araya gelen, birbiriyle iletişim kuran insan topluluğudur. Aile, arkadaş grubu, okul, sınıf, kulüp ve spor takımı dâhil olduğumuz gruplardandır.
- Dâhil olduğumuz **ilk grup ailedir.** Aile, toplumun temelini oluşturur; üyelerinin sevgi, güven ve bakım ihtiyacını karşılar.
- **Rol:** Bir grupta üstlendiğimiz görev ve konumdur. Aynı kişi ailede çocuk ve kardeş, okulda öğrenci ve sınıf başkanı, takımda oyuncu olabilir. **Aynı anda birden fazla role sahip olabiliriz.**
- Dâhil olduğumuz gruplara göre **rollerimiz değişir.** Zamanla gruplara yenileri eklenir; yeni gruplarla birlikte yeni roller de ortaya çıkar.
- Her rol, beraberinde **hak ve sorumluluklar** getirir. Örneğin öğrencinin eğitim alma hakkı ile derslerine hazırlıklı gelme sorumluluğu vardır. Bazı hak ve sorumluluklar birden fazla rolle ilişkilidir.
- Gruplarda uyum için **kurallara uymak**, başkalarının haklarına saygı göstermek ve sorumluluklarını yerine getirmek gerekir.

KOLAY Isınma Soruları (1–10)

1 Aşağıdaki cümlelerdeki boşlukları **grup, rol, aile, sorumluluk** kelimelerinden uygun olanlarla doldurunuz.

a) İnsanların ortak bir amaç için bir araya gelmesiyle oluşan topluluğa ..... denir.
b) Dâhil olduğumuz ilk grup ..... dir.
c) Bir grupta üstlendiğimiz görev ve konuma ..... denir.
ç) Yapmakla yükümlü olduğumuz görevlere ..... denir.

2 Aşağıdakilerden hangisi bir **grup** örneği değildir?

A) Satranç kulübü B) Sınıf başkanı C) Futbol takımı D) İzci topluluğu

3 Aşağıda verilen rollerin hangi gruba ait olduğunu eşleştiriniz.

1) Kaptan 2) Torun 3) Nöbetçi öğrenci 4) Solist
a) Aile b) Okul c) Spor takımı ç) Koro

4 Doğru (D) ya da yanlış (Y) olarak işaretleyiniz.

(…) Bir kişi aynı anda birden fazla role sahip olabilir.
(…) Rollerimiz hayatımız boyunca hiç değişmez.
(…) Her rol beraberinde hak ve sorumluluklar getirir.
(…) Aile, toplumun temelini oluşturan gruptur.

5 Aşağıdaki kavram haritasında **okul** grubunda üstlenilebilecek roller verilmiştir. Soru işaretli kutuya gelebilecek bir rol yazınız.

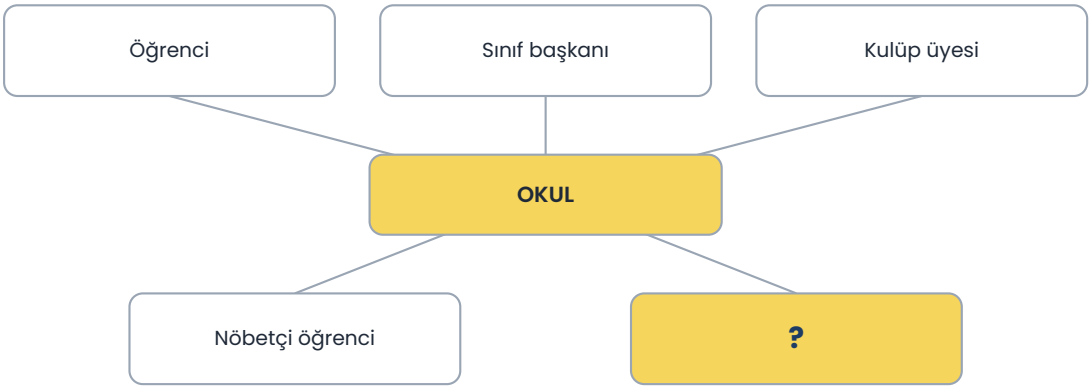

6 Aşağıdakilerden hangisi aile grubunda sahip olunabilecek bir **rol** değildir?

A) Kardeş B) Torun C) Anne D) Öğretmen

7 Dâhil olduğunuz **üç grubu** ve bu gruplardaki **rolünüzü** yazınız.

8 "Öğrenci" rolüne ait aşağıdaki ifadelerin **hak** mı **sorumluluk** mu olduğunu yazınız.

a) Eğitim ve öğretim görmek: .....
b) Ödevlerini zamanında yapmak: .....
c) Okulun kütüphanesinden yararlanmak: .....
ç) Okul eşyalarını özenle kullanmak: .....

9 Aşağıdaki ifadede boş bırakılan yere hangisi getirilmelidir?
"İnsan doğduğu andan itibaren ..... grubunun bir üyesi olur."

A) aile B) arkadaş C) okul D) spor

10 Arkadaş grubunda üstlendiğimiz rollerden **iki örnek** veriniz ve bu rollerden birine ait bir sorumluluk yazınız.

ORTA Pekiştirme Soruları (11–20)

11 Metni okuyunuz ve Defne'nin gün içinde **hangi gruplarda hangi rolleri** üstlendiğini yazınız.
"Defne sabah erkenden kalkıp küçük kardeşinin kahvaltısını hazırlamaya yardım etti. Okulda sınıf başkanı olarak öğretmenine yoklama listesini götürdü. Öğle arasında kütüphane kulübünde nöbetçi olarak kitapları raflara dizdi. Akşam ise mahallesindeki voleybol takımının antrenmanına katıldı; takımın en yeni oyuncusu olduğu için antrenörünün söylediklerini dikkatle dinledi."

12 Yukarıdaki metne (11. soru) göre aşağıdakilerden hangisine **ulaşılamaz**?

A) Bir kişi aynı gün içinde farklı rollere sahip olabilir.
B) Defne birden fazla gruba dâhildir.
C) Defne'nin takımdaki rolü sınıf başkanlığıdır.
D) Rollerin getirdiği görevler vardır.

13 Aşağıdaki tabloda bazı roller ve bu rollerle ilgili bir **hak** ve bir **sorumluluk** verilmiştir. Boş hücreleri doldurunuz.

Rol	Hak	Sorumluluk
Çocuk (aile)	Sevgi ve bakım görmek	?
Takım oyuncusu	?	Antrenmanlara zamanında gelmek
Kütüphane üyesi	Kitap ödünç almak	?

14 Emre, geçen yıl yalnızca ailesinin ve sınıfının bir üyesiydi. Bu yıl okulun satranç kulübüne ve mahallesindeki bir izci grubuna katıldı.
Buna göre Emre'nin rolleri ile ilgili ne söylenebilir? Açıklayınız.

15 Aşağıdaki durumların hangisinde kişi, grubundaki rolünün getirdiği **sorumluluğu yerine getirmemiştir**?

A) Kaleci Barış, maçtan önce ısınma hareketlerini yaptı.
B) Sınıf başkanı Elif, öğretmeninin verdiği duyuruyu arkadaşlarına iletti.
C) Nöbetçi öğrenci Kaan, nöbet saatinde bahçede oyun oynadı.
D) Koro üyesi Zeynep, provalara düzenli katıldı.

16 "Aynı hak ya da sorumluluk birden fazla rolle ilişkili olabilir." Bu ifadeye aile ve okul gruplarından **bir örnek** veriniz.

17 Kartlarda verilen durumları inceleyiniz. Hangi kartlarda **aile** grubundaki bir rol, hangilerinde **okul** grubundaki bir rol öne çıkmaktadır?

1 Mert, dedesinin ilaçlarını zamanında alması için ona hatırlatma yapıyor.	2 Ayşe, okul gazetesi için röportaj hazırlıyor.
3 Can, bayramda küçük kuzenlerine oyun öğretiyor.	4 Selin, sınıf panosunu düzenleme görevini üstleniyor.

18 Bir grupta herkesin **kurallara uyması** neden önemlidir? İki gerekçe yazınız.

19 Aşağıdaki ifadelerden hangisi **doğrudur**?

A) Gruplar değiştikçe hak ve sorumluluklarımız da değişebilir.
B) Her grupta herkesin rolü aynıdır.
C) Rollerimiz yalnızca aile içinde vardır.
D) Sorumluluklar yalnızca yetişkinlere aittir.

20 Bir basketbol takımında **antrenör, kaptan** ve **yedek oyuncu** rollerinin birer sorumluluğunu yazınız.

ZOR Düşünme Soruları (21–30)

21 Okulda yeni kurulan **doğa kulübünün** ilk toplantısında görev dağılımı yapılmıştır:
• Ece: Kulüp başkanı – toplantıları yönetir.
• Tolga: Yazman – toplantı notlarını tutar.
• Nisa: Fotoğrafçı – etkinlikleri görüntüler.
• Diğer üyeler: Etkinliklere katılır, fikir önerir.
İkinci toplantıya Tolga gelmemiş ve kimseye haber vermemiştir. Bu durumun kulübe olası etkisi nedir? Tolga ne yapmalıydı?

22 Aşağıdaki tabloda Kerem'in dâhil olduğu gruplar verilmiştir.

Grup	Kerem'in rolü	Kerem'in bir sorumluluğu
Aile	Ağabey	Kardeşine ödevinde yardım etmek
Sınıf	Öğrenci	Derse hazırlıklı gelmek
Yüzme takımı	Sporcu	Antrenman programına uymak

Buna göre aşağıdaki yargılardan hangisine **ulaşılabilir**?
I. Kerem aynı anda birden fazla role sahiptir.
II. Kerem'in her roldeki sorumluluğu aynıdır.
III. Kerem'in rolleri dâhil olduğu gruba göre değişmektedir.

A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III D) II ve III

23 Nehir, hafta sonu hem kuzeninin doğum gününe hem de takımının turnuva maçına davetlidir. İki etkinlik aynı saatte yapılacaktır.
Nehir'in bu durumda iki rolü arasında nasıl bir denge kurabileceğini örnekle açıklayınız.

24 "Grup üyelerinin her biri kendi rolünü yerine getirdiğinde grup amacına ulaşır."
Bu yargıyı destekleyen bir örneği **sınıfınızdan** veriniz.

25 Aşağıdaki durumların hangisinde bir kişinin **hakkı** ihlal edilmiştir?

A) Takım antrenörü, geç kalan oyuncuya kuralları hatırlattı.
B) Kulüp toplantısında bir üyenin fikri, söz almasına rağmen hiç dinlenmedi.
C) Öğretmen, ödevini teslim etmeyen öğrenciden ödevini tamamlamasını istedi.
D) Ailede herkes ev işlerinde görev aldı.

26 Hakan Bey'in bir günü şöyledir: Sabah **öğretmen** olarak okulda ders veriyor, akşam **baba** olarak çocuklarıyla ilgileniyor, hafta sonları mahallesindeki **gönüllü itfaiye ekibinde** görev alıyor.
Hakan Bey'in bu rollerinden yola çıkarak rollerle ilgili **iki çıkarım** yazınız.

27 Sınıfınızda bir **kitap okuma grubu** kurulacaktır. Grubun düzenli çalışması için üç rol belirleyiniz ve her rolün bir sorumluluğunu yazınız.

28 Bir aile, hafta sonu piknik yapmaya karar vermiştir. Annesi yiyecekleri hazırlayacak, babası aracı ve yolu planlayacak, Yağmur oyun malzemelerini toplayacak, küçük kardeşi Arda ise çöp poşetlerini çantaya koyacaktır. Arda, çöp poşetlerini koymayı unutursa piknikte ne gibi bir sorun yaşanabilir? Bu örnekten grup üyelerinin rolleri arasındaki ilişkiyle ilgili hangi sonuca ulaşılabilir?

29 Aşağıdaki ifadelerden hangisi **grup ve rol ilişkisini** en doğru biçimde açıklar?

A) Bir kişi yalnızca bir grubun üyesi olabilir.
B) Gruplarda kurallara uymak gerekmez.
C) Grup üyelerinin hepsi aynı görevi yapar.
D) Rollerimiz dâhil olduğumuz gruplara göre belirlenir.

30 Bir öğrenci, sınıf başkanı olarak seçildikten sonra "Artık sınıfta istediğim her şeyi yapabilirim." demiştir. Bu düşünce doğru mudur? Rol, hak ve sorumluluk kavramlarını kullanarak açıklayınız.

Takıldığın soruyu işaretle, konu özetine tekrar göz at. Başarılar!
Diğer konuların çalışma kâğıtları ve deneme sınavları: **maarifpdf.com.tr**